

41

კახა კალაძე

მედი სოცმოცხლა ყველა უბანში

კახა კალაშვი

ნებისმიერი ადამიანისთვის, მით უმეტეს, ნებისმიერი ქართველისთვის, დიდი პატივია, ოთხი წლის განმავლობაში თაოსნობდეს მსოფლიოს ერთ-ერთ უძველეს ქალაქს, თბილისს და ჰქონდეს შესაძლებლობა, ემსახუროს მის უნიკალურ ისტორიას, აწმყოსა და მომავალს.

თბილისი განსაკუთრებული ქალაქია საკუთარი ლეგენდებით, ისტორიით, მრავალფეროვნებით, თავისი შესაძლებლობებითა და გამოწვევებით.

მადლობელი ვარ თბილისში მცხოვრები ადამიანებისა, პირველ რიგში, იმისთვის, რომ მომცეს შანსი, ვემსახურო ჩემს ქალაქსა და ქვეყანას; იმისთვის, რომ ოთხი წლის განმავლობაში ყველა გადამწყვეტ მომენტში ვგრძნობდი მათ მხარდაჭერას, ვგრძნობდი, რომ არ ვიყავი მარტო მაშინ, როცა შეიძლება მტკივნეულ, მაგრამ ჩვენი ქალაქის მომავლისთვის საჭირო გადაწყვეტილებებს ვიღებდი.

2017 წელს, როდესაც მხვდა პატივი, მონაწილეობა მიმედო თბილისის მერის არჩევნებში, თბილისისა და თბილისელების წინაშე ძალიან მწვავე და მასშტაბური პრობლემები იდგა.

ეს პრობლემები მე და ჩემმა გუნდმა ჩვენს მთავარ გამოწვევებად ვაქციეთ და მათი გადაჭრის გზები ქალაქის განვითარების 7 ძირითად პოლიტიკაში ავსახეთ, რომელიც ქალაქის მართვის, პრაქტიკულად, ყველა მიმართულებას მოიცავდა.

გეგმაზომიერად ვიმუშავეთ და შვიდივე მიმართულებით გადავდგით არსებითი ნაბიჯები, ქალაქი განვითარების სწორ და შეუქცევად გზაზე დავაყენეთ. შესაბამისად, ყველა ამ მიმართულებით მუშაობა ინტენსიურად გაგრძელდება, ახალ პროგრამაში კი წარმოგიდგენთ ახალ მასშტაბურ პროექტებს, რომლებიც ამ შვიდი მიმართულებით აქამდე არ ყოფილა გათვალისწინებული. 2017 წელს ჩვენი მისია იყო, თბილისი გვექცია სიცოცხლით სავსე ქალაქად, სადაც დაწესდებოდა გარემოსდაცვითი სტანდარტები, მოწესრიგდებოდა სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურა, განაშენიანება მოხდებოდა გეგმაზომიერად, ინფრასტრუქტურა განახლდებოდა ევროპის საუკეთესო ქალაქების მაგალითზე. ჩვენ ეს სტანდარტები დავამკვიდრეთ.

დღეს ჩვენი ამოცანაა, ეს სიკეთეები ვაქციოთ სტანდარტად დედაქალაქის ყველა უბნისთვის, რომ ყველა უბანს ჰქონდეს ერთნაირი და უმაღლესი სტანდარტის ინფრასტრუქტურა, დედაქალაქის ყველა უბანში მცხოვრებ ადამიანებს ერთნაირად მიუწვდებოდეთ ხელი მუნიციპალურ სერვისებსა და ყველა იმ სიკეთეზე, რისი შეთავაზებაც სახელმწიფოს შეუძლია.

მეტი სიცოცხლე ყველა უბანში - ეს იქნება ჩვენი პასუხი თბილისის წინაშე არსებულ გამოწვევებზე და ეს იქნება ჩვენი მისია მომავალი 4 წლის განმავლობაში!

მათი ეს იქნება ჩვენი პასუხი თბილისის
სისოცხლე წინაშე არსებულ გამოწვევებზე
ყველა და ჩვენი მისიაც მომავალი 4
უბანში წლის განმავლობაში

ავარიული სახლების ჩანაცვლების პროგრამა - დღეს თბილისისთვის მწვავე პრობლემას წარმოადგენს ქალაქის მასშტაბით არსებული ძველი, ავარიული საცხოვრებელი შენობები, რომელთა უმეტესობა მე-20 საუკუნის 50-60-იან წლებშია აშენებული. აღნიშნული შენობები თბილისის ამორტიზებულ საცხოვრებელ ფონდს განეკუთვნება. მათი ექსპლოატაციის ვადა, პრაქტიკულად, გასულია და ისინი არ აკმაყოფილებს სათანადოდ ცხოვრებისა და უსაფრთხოების ელემენტარულ ნორმებს. ეს ნიშნავს, რომ დღეს ამ შენობების დიდი ნაწილის, ხოლო ახლო მომავალში კი, მათი სრულად დემონტაჟის საკითხი დადგება. ასეთი შენობების უმეტესობას ავარიულობის სხვადასხვა ხარისხი აქვს მინიჭებული. წლების განმავლობაში განხორციელებული მიშენება-დაშენების მავნე პრაქტიკის შედეგად, მათი უმრავლესობის იერსახე სრულადაა დამახინჯებული. ისინი არ პასუხობს უსაფრთხოებისა და ენერგოეფექტურობის არც ერთ თანამედროვე სტანდარტს. ამგვარი უძრავი ქონების ფასი კი ყოველდღიურად მცირდება. თბილისის მოსახლეობისთვის თანამედროვე საცხოვრებელი გარემოს შექმნა და საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესება ჩემთვის და ჩემი გუნდისთვის მნიშვნელოვანი გამოწვევა და ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია. მოქალაქეებისთვის ამ სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი პრობლემის მოგვარებაზე სრულ პასუხისმგებლობას ვიღებთ და თბილისის მასშტაბით ავარიული შენობების ჩანაცვლების პროგრამას ვინწყებთ!

- | ჩანაცვლების პროგრამა 2022 წლიდან დაიწყება, რაც გულისხმობს ქალაქის მასშტაბით არსებული საბჭოთადროინდელი ავარიული შენობების სრულად ჩანაცვლებასა და განახლებას.
- | ჩანაცვლებას დაექვემდებარება ყველა ძველი შენობა, რომელსაც გასული აქვს ექსპლოატაციის ვადა და მინიჭებული აქვს ავარიულობის ხარისხი.
- | ჩანაცვლების პროგრამა თბილისის მერიის დაფინანსებით განხორციელდება.
- | თითოეული ასეთი პროექტი მხოლოდ ყველა მესაკუთრის თანხმობის შემთხვევაში განხორციელდება.
- | პროგრამის ფარგლებში, მესაკუთრეებს თბილისის მერია ახალაშენებულ შენობებში გარემონტებულ საცხოვრებელ ფართებს გადასცემს.
- | მშენებლობის პერიოდში, საჭიროების შემთხვევაში, მაცხოვრებლების ქირით გაყვანას თბილისის მერია დააფინანსებს.
- | კონკურსის საფუძველზე, მუნიციპალიტეტი შეიმუშავებს სტანდარტულ არქიტექტურას, რომელიც მორგებული იქნება კონკრეტული უბნის ვიზუალსა და დიზაინზე. შედეგად, საბჭოთადროინდელი არქიტექტურა თანამედროვე ქართული არქიტექტურით შეიცვლება.
- | ჩანაცვლების პროგრამის ფარგლებში, არსებული შენობების კონტური არ გაიზრდება, რათა არ მოხდეს ურბანული სივრცეების ზედმეტად ათვისება. ასევე, არ დაიშვება სიმაღლეების არაგონივრული მატება, რაც საშუალოდ 5-სართულიანი შენობების ნაცვლად, საშუალოდ 8-სართულიან შენობებს გულისხმობს.
- | ამ პროგრამის ფარგლებში განხორციელებული თითოეული პროექტი ავტოფარეხების სრულად დემონტაჟს და მათ ნაცვლად რეკრეაციული სივრცეების მოწყობას ითვალისწინებს.
- | ჩანაცვლების პროექტებს ტენდერის საფუძველზე შერჩეული კერძო სამშენებლო კომპანიები განახორციელებენ.
- | შერჩეული კერძო კომპანიები საზღაურის სახით მიიღებენ ნამატ ფართსა და სუბსიდიას მუნიციპალიტეტისგან, რომლის ოდენობაც ტენდერის მეშვეობით განისაზღვრება.
- | ჩანაცვლების შემდეგ, მესაკუთრეების მფლობელობაში არსებული ქონების ღირებულება დაახლოებით 60-70%-ით გაიზრდება.
- | პროგრამის ფარგლებში ყველა მოსახლე იმავე უბანში ახალ, კეთილმოწყობილ და კომფორტულ გარემოში განაგრძობს ცხოვრებას.
- | პროგრამის ფარგლებში მესაკუთრეებს გადაეცემათ ზუსტად იმ ფართობის საცხოვრებელი სივრცე, რასაც დღეს ფლობენ.
- | ყველა ახალი შენობა ენერგოეფექტური იქნება, რაც მოსახლეებისთვის მნიშვნელოვნად შემცირებულ კომუნალურ გადასახადებს ნიშნავს.

გარემოს დაცვა თბილისის უმთავრეს პრიორიტეტად იქცა და, შესაბამისად, ყოველწლიურად იზრდება აღნიშნული მიმართულებით გამოყოფილი ბიუჯეტი. ჯანსაღი ქალაქის უზრუნველყოფა მუნიციპალიტეტის უმთავრესი ამოცანაა, რისთვისაც გავაგრძელებთ თბილისის ყველა უბანში ახალი პარკების მშენებლობას, არსებულის რეაბილიტაციასა და ახალი სარეკრეაციო სივრცეების მოწყობას. მომდევნო 4 წლის განმავლობაში ავაშენებთ და განვაახლებთ 15 პარკს, 300 ჰექტარ ფართობზე აღვადგენთ დეგრადირებულ ტყეს, მინიმუმამდე შევამცირებთ ჰაერის მტვრით დაბინძურებას და დავნერგავთ ნარჩენების სეპარირებული შეგროვების მოდელს. მომდევნო 4 წლის განმავლობაში გარემოს დაცვის მიმართულებით **300 000 000 ლარი** დაიხარჯება. ჯანსაღი ქალაქის პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება შემდეგი პროექტები:

- თბილისის 15 ახალი პარკი** - ჩვენს დედაქალაქში მოეწყობა და განახლდება 15 ახალი პარკი: დიდმის ტყე-პარკი - 21 ჰა, დენდროლოგიური პარკი - 162 ჰა, თბილისის ცენტრალური პარკი - 36 ჰა, ვაზისუბნის პარკი - 19 ჰა, დიდმის ქალების პარკი - 15 ჰა, თემქის ხევის პარკი - 25 ჰა, თბილისის ზღვის ბულვარი - 30 ჰა, დირსიჭალის პარკი - 11 ჰა, ვარკეთილის ხევის პარკი - 4 ჰა, ვერის პარკი - 4 ჰა, პატარა გლდანის ტბის პარკი - 3 ჰა, ავჭალის პარკი - 3 ჰა, სარაჯიშვილის ბულვარი - 3,5 ჰა, სამგორის პარკი - 10 ჰა, გორგასლის ბულვარი - 0,5 ჰა.

- რეაბილიტაცია ჩაუტარდება და განახლდება საპარკო ინფრასტრუქტურა პუშკინის სახელობის სკვერშიც.**
- სუფთა ჰაერი თბილისს** - ჯანსაღი ქალაქის უზრუნველყოფის აუცილებელი წინაპირობა სუფთა ჰაერია. ჰაერის ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით, მომდევნო 4 წლის განმავლობაში ახალი პარკები და სარეკრეაციო სივრცეები მოეწყობა. სატრანსპორტო ქსელი დაიგეგმება იმგვარად, რომ ქალაქი სრულად ადაპტირდეს ეკომეგობრულ ტრანსპორტთან, რაც ხელს შეუწყობს, ავტომობილების ნაცვლად, ეკოლოგიურად სუფთა ტრანსპორტის გამოყენებას. ამასთანავე, მომდევნო წლების განმავლობაში გამკაცრდება რეგულაციები ამტვერებადი მასალის განთავსებასა და რეალიზაციაზე, რაც დამატებით შეამცირებს ჰაერში მტვრის ნაწილაკების მოხვედრის ალბათობას.

ნარჩენების მართვა - ნარჩენების ნაკადების ეფექტიანი მართვა, სეპარირებული შეგროვება და შემდგომი გადამუშავება განიხილება, როგორც ნარჩენების მდგრადი მართვის საუკეთესო პრაქტიკა და არსებითი ნაბიჯებია ცირკულარული ეკონომიკის გზაზე.

მომდევნო წლების განმავლობაში დედაქალაქში ნარჩენების მართვის თანამედროვე სისტემის დასაწერად განხორციელდება შემდეგი ღონისძიებები: წყაროსთან სეპარირების სისტემის დანერგვა, ნარჩენების გადამუშავება, სტიქიური ნაგავსაყრელების დახურვა/რემედიაცია. წყაროსთან სეპარირების სისტემის დასაწერად დედაქალაქმა 2019 წლიდან დაიწყო სეპარირებული შეგროვების საპილოტე პროექტი. 2025 წლისთვის კი სრულად დაინერგება ქაღალდის, მინის, მეტალისა და პლასტიკის ნარჩენებისთვის წყაროსთან სეპარირების სისტემა.

ნარჩენების წყაროსთან სეპარირებული შეგროვების სისტემის დანერგვა, მომდევნო წლების განმავლობაში, უზრუნველყოფს შეგროვებისა და გადამუშავების შემდეგი მინიმალური მაჩვენებლების მიღწევას:

სეპარირებული შეგროვების/გადამუშავების მაჩვენებლების მიღწევა (%)	2022 წ.	2025 წ.	2030 წ.
ქაღალდი	30%	50%	80%
მინა	20%	50%	80%
მეტალი	70%	80%	90%
პლასტიკი	30%	50%	80%

გამწვანე შენი უბანი - ქალაქში რეკრეაციული სივრცეების ერთიანი ქსელის ჩამოსაყალიბებლად აუცილებელია შიდაკვარტლური და საუბნო გამწვანების განვითარება. მუნიციპალიტეტის დაფინანსებით, მომდევნო წლიდან შესაძლებელი გახდება ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობის მიერ საკუთარი ეზოს გამწვანება, რაც ერთი მხრივ, ხელს შეუწყობს გამწვანებული სივრცეების გაზრდას უბნებში, მეორე მხრივ კი, აამაღლებს მოქალაქეთა ცნობიერებას გარემოს დაცვის მიმართულებით.

ტყის აღდგენის პროექტი - მწვანე ქალაქის შექმნის მიზნით აუცილებელია, როგორც დედაქალაქის განაშენიანებულ ნაწილში, უბნების მიხედვით, საერთო სარგებლობის გამწვანებული ტერიტორიებისა და ღია სივრცეების გაზრდა, ისე მის გარეთ არსებული ბუნებრივი ლანდშაფტისა და ტყის აღდგენა/განახლება. მომდევნო 4 წლის განმავლობაში ფონდ „ქართუსთან“ ერთად, აღდგება 300 ჰა დეგრადირებული ტყე, ხოლო ქალაქის ურბანულ სივრცეში გაიზრდება მწვანე საფარი, სრულად განახლდება ამორტიზებული/დაავადებული მწვანე ნარგავები და ქალაქში გაჩნდება **ახალი მწვანე კუნძულები**.

განახლებული საგზაო ინფრასტრუქტურა - ყოველწლიურად დედაქალაქის ბიუჯეტის თითქმის ნახევარი ინფრასტრუქტურის განვითარებას ხმარდება. ბუნებრივია, ქალაქის მასშტაბით ჩვენ კვლავ განვაგრძობთ მსხვილი ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელებას, რის შედეგადაც უზრუნველყოფთ თბილისის ყველა უბნის თანაბარ განვითარებასა და მოსახლეობისთვის კომფორტული გარემოს შექმნას. მომდევნო 4 წლის განმავლობაში გავრძელებთ მასშტაბური საგზაო ინფრასტრუქტურული პროექტები, როგორც არსებული ხიდების, ქუჩებისა და გამზირების რეაბილიტაცია, ისე ახალი ინფრასტრუქტურის განვითარება თბილისისთვის. ჯამურად, 4 წლის განმავლობაში, საგზაო ინფრასტრუქტურულ პროექტებზე **2 მილიარდ ლარამდე** დაიხარჯება. პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება შემდეგი პროექტები:

- | აშენდება **უნივერსიტეტის ქუჩისა და ბაგების დამაკავშირებელი საავტომობილო ხიდი**. ვეფხვი და მოყმის ძეგლის მიმდებარედ მოეწყობა **მარშალ გელოვანის გამზირისა და მარჯვენა სანაპიროს დამაკავშირებელი კვანძი**; მოეწყობა ყიფშიძისა და ჭაბუა ამირეჯიბის ქუჩების დამაკავშირებელი ახალი გზა.
- | სრული რეაბილიტაცია ჩაუტარდება: **მინდელის ხიდს**, რომელიც აშენებულია 1989 წელს და საჭიროებს რეაბილიტაციას, **მეტეხის ხიდს**, რომელიც აშენებულია 1951 წელს და ასევე საჭიროებს რეაბილიტაციას; **შალიკაშვილის სახელობის (დიდუბის) ხიდს**, რომელიც აშენებულია 1953 წელს და საჭიროებს რეაბილიტაციას.
- | სრული რეაბილიტაცია ჩაუტარდება, **აკაკი წერეთლის გამზირს, ვაჟა-ფშაველას გამზირს, რუსთაველის გამზირს, მელიქიშვილის გამზირს, ქეთევან დედოფლის გამზირსა და ბელიაშვილის ქუჩას**; ასევე, სრულად რეაბილიტირდება **უნივერსიტეტის ქუჩა, კრწანისის ქუჩა, გოძიაშვილის ქუჩა და კოჯრის გზატკეცილი**. აღნიშნული პროექტების ფარგლებში განახლდება მიწისზედა და

მინისტრებმა საკომუნიკაციო ქსელები, მოეწყობა ახალი სახანძრო ჰიდრანტები, ახალი ტროტუარები, შეიცვლება ბორდიურები და საავტომობილო გზაზე ახალი საფარი დაიგება. დაიხაზება საავტობუსე ზოლები, ველობილიკები და მოეწყობა უსაფრთხო სივრცე ქვეითად მოსიარულეთათვის.

| სრული რეაბილიტაცია ჩაუტარდება რესპუბლიკის მოედანთან არსებულ **გვირაბსა და მინისტრებმა ავტოსატრანსპორტო გასასვლელს**. გვირაბი და მინისტრებმა გასასვლელი ექსპლოატაციაში შევიდა 1981 წლიდან და საჭიროებს რეაბილიტაციას; სრული რეაბილიტაცია ჩაუტარდება **გმირთა მოედანზე მინისტრებმა გზაგამტარს**, რომელიც ექსპლოატაციაში შევიდა 1978 წლიდან და საჭიროებს განახლებას. **მოეწყობა სოფელ დიდომსა და ავჭალის დასახლებაში, ასევე, ივერთუბანში** წყალარინების ქსელი, სანიაღვრე სისტემა და რეაბილიტირდება გზის საფარი;

| რეაბილიტაცია ჩაუტარდება მეტეხის საავტომობილო გვირაბებს, ორივე მიმართულებით, ჯამურად 2500 მ სიგრძის მონაკვეთზე. პროექტის ღირებულება 200 მლნ ლარს შეადგენს;

| დამატებით, ათივე რაიონში **კაპიტალურად შეკეთდება 1000-მდე ქუჩა**. სამუშაოები მოიცავს გზის სავალი ნაწილის, ტროტუარების, მინისტრებმა კომუნიკაციებისა და გარეგანათების ქსელის განახლებას;

| გაგრძელდება თბილისის შემოერთებული ტერიტორიების წყლის, წყალარინების, სანიაღვრე, გარეგანათებისა და საგზაო ინფრასტრუქტურის მოწესრიგების სამუშაოები.

მეტი სიცოცხლე ძველ თბილისს - ძველი თბილისი, თავისი ღირსშესანიშნაობებით, ტურისტული მიზიდულობის მთავარ ცენტრს წარმოადგენს. ძველი თბილისის არქიტექტურული მემკვიდრეობა ერის ისტორიასა და ქვეყნის სახეს ასახავს. თანამედროვე ცხოვრების წესსა და რიტმთან ერთად, დღითიდღე იცვლება ქალაქის იერსახეც. სწორედ ამიტომ, კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და ძეგლის ისტორიული ფასეულობის შენარჩუნება სასიცოცხლო მნიშვნელობას იძენს არა მარტო თბილისისა და თბილისელებისთვის, არამედ მთელი ქვეყნისთვის. ისტორიული თბილისის არქიტექტურული სახე საბოლოოდ XIX საუკუნეში ჩამოყალიბდა და ჩვენამდე დიდი დანაკარგებით მოაღწია.

| დღეს, ჩემი და ჩემი გუნდის უმთავრეს ამოცანას წარმოადგენს თბილისის ისტორიული ნაწილის გადარჩენა, რისთვისაც ძალისხმევას არ ვიშურებთ. აქტიურად ვახორციელებთ ძველი თბილისის უბნების რეაბილიტაციას, ქალაქს ვუბრუნებთ ძველ იერსახეს და ვინარჩუნებთ ძეგლების ავთენტურობას. მიმდინარეობს ძველი, ავარიული შენობების კონსტრუქციული გამაგრების სამუშაოები, ასევე, ძველი საინჟინრო, საკომუნიკაციო, სადრენაჟე და სანიაღვრე ქსელების მოწყობა-განახლება.

შედეგად კი ვიღებთ:

- | რეაბილიტირებულ არეალს, თავისი ტურისტული მარშრუტით;
- | მოსახლეობისთვის გაუმჯობესებულ საყოფაცხოვრებო პირობებს;
- | რეაბილიტირებული უძრავი ქონების 3-4-ჯერ გაზრდილ ფასს.

ჩვენი მომდევნო 4 წლის გეგმაა, გამოვყოთ და განვახორციელოთ 350 000 000 ლარამდე ღირებულების სამუშაოები ძველი თბილისის შემდეგ პროექტებზე:

- | **გორგასლის ბულვარის რეაბილიტაცია**, რაც გულისხმობს მტკვრის მარჯვენა სანაპიროს რეკრეაციული ბულვარის მოწყობას (აბანოთუბნიდან - ორთაჭალ-ჰესამდე). პროექტის განხორციელების შედეგად, ისტორიულ თბილისს 9 ჰექტარი მწვანე სივრცე შეემატება, გაჩნდება ახალი მიზიდულობის კერა ქალაქის ისტორიულ ნაწილში, მოხდება მარჯვენა სანაპიროს დაკავშირება მარცხენა სანაპიროსთან საფეხმავლო ხიდიოთ, გაჩნდება ახალი საფეხმავლო დერეფანი, რაც გაამდიდრებს ტურისტულ მარშრუტს და მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდება ეკოლოგიური მდგომარეობა მიმდებარე უბნებში. რეაბილიტაციის შემდგომ ხარფუსსა და მეტეხის უბანში უძრავი ქონების ღირებულება მნიშვნელოვნად გაიზრდება. პროექტის განხორციელებისთვის 150 000 000 ლარი გამოიყოფა.
- | **ნარიყალას ციხის რეაბილიტაცია**, რაც გულისხმობს ციტადელის სამხრეთის მხარის არსებით სტრატეგიულ მნიშვნელობას და სხვა ღირებულებებს. რეაბილიტაცია მოიცავს სტამბოლის კოშკიდან მოხლეჩილ კოშკამდე სრულ ბმას ბოტანიკურ ბაღში გასასვლელი ე.წ. ცოტა კარით. პროექტის განხორციელების შედეგად წარმოჩნდება ქალაქის პრიორიტეტული ძეგლის დაცვის მნიშვნელობა, გაიზრდება ტურისტული აქტივობა და მდგრადი შემოსავლები. პროექტის განხორციელებისთვის 10 000 000 ლარი გამოიყოფა.

- | **ბარათაშვილის გალავნის რეაბილიტაცია**, რაც გულისხმობს ქალაქის ისტორიული ნაწილის შემადგენელი კედლისა და 8 შენობა-ნაგებობის სრულ რეკონსტრუქცია/განახლებას, მათ შორის, კულტურული მემკვიდრეობის 7 ძეგლისა. პროექტის განხორციელების შედეგად შენარჩუნდება თბილისის გალავნის კედელი და მოხდება დაკავშირება უკვე რეაბილიტირებულ პუშკინის ქუჩასა და ორბელიანის მოედანთან, გაუმჯობესდება მაცხოვრებელთათვის საცხოვრებელი პირობები და აღნიშნულ უბანში უძრავი ქონების ღირებულება გაიზრდება. პროექტის განხორციელებისთვის 35 000 000 ლარი გამოიყოფა.
- | **სულხან-საბასა და ინგოროყვას ქუჩების რეაბილიტაცია**, რაც გულისხმობს აღნიშნულ არეალში 24 შენობა-ნაგებობის სრულ რეაბილიტაციას. სექტორი წარმოადგენს ქალაქის ცენტრალურ და განსაკუთრებულ ლანდშაფტურ-არქიტექტურულ სივრცეს. ტურიზმის განვითარების თვალსაზრისით, სექტორი განსაკუთრებული მნიშვნელობისაა და მაღალი დატვირთვის არეალს წარმოადგენს. პროექტის განხორციელების შედეგად გაუმჯობესდება მოსახლეობის საცხოვრებელი პირობები, განახლდება მოძველებული და ამორტიზებული საკომუნიკაციო ქსელები, გაჩნდება ახალი ტურისტული მიზიდულობის კერა და გაიზრდება უძრავი ქონების ღირებულება. პროექტის განხორციელებისთვის 84 000 000 ლარი გამოიყოფა.

4 წლის წინ თბილისის მოსახლეობას დავპირდი, რომ დედაქალაქის სატრანსპორტო მიმართულება ჩემთვის და ჩემი გუნდისთვის განსაკუთრებული საზრუნავი იქნებოდა. დაპირებისამებრ, ჩვენ შევექმენით თბილისისთვის სატრანსპორტო პოლიტიკის კონცეფცია, ხოლო ტრანსპორტის განვითარების მიმართულებით განვახორციელეთ ძირეული რეფორმები და უამრავი ინფრასტრუქტურული პროექტი. ამჯერად ჩვენი მიზანია, განვაგრძოთ თბილისის სატრანსპორტო მიმართულების სრულყოფა, რაც გვაყენებს გამოწვევის წინაშე, რომ მოწინავე ევროპული ქალაქების მსგავსად, როგორცაა: ლონდონი, ბარსელონა, პარიზი, ბერლინი და სხვ. – ჩვენს დედაქალაქშიც დავწერგოთ ქვეყანი სატრანსპორტო სისტემა. ჩვენ კვლავაც აქტიურად ვიზრუნებთ საგზაო მოძრაობის ყველა მონაწილეზე და შევექმნით შესაბამის ინფრასტრუქტურას ქალაქში გადაადგილების თანაბარი შესაძლებლობისთვის. ჩემი და ჩემი გუნდის მიზანია, რომ დღის ნებისმიერ მონაკვეთში ადამიანს შეეძლოს ქალაქის ყველა მიმართულებით კომფორტულად, უსაფრთხოდ და შეუფერხებლად გადაადგილება. მჯერა, რომ სრულყოფილად გამართული სატრანსპორტო სისტემით თბილისი მალე დადგება ზემოხსენებული ევროპული ქალაქების გვერდით. მომდევნო 4 წლის განმავლობაში თბილისის სატრანსპორტო მიმართულებით შემდეგი პროექტების განხორციელებას ვგეგმავთ:

- ქვეიანი სატრანსპორტო სისტემა** - ქვეიანი/გონიერი სატრანსპორტო სისტემა (ITS) არის მოწინავე სისტემა, რომელიც მიზნად ისახავს ინოვაციური სერვისებითა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფას, რომლებიც დაკავშირებულია ტრანსპორტის სხვადასხვა სახეობასა და მოძრაობის მენეჯმენტთან, საშუალებას აძლევს მომხმარებლებს, უკეთ იყვნენ ინფორმირებული, გადაადგილება გახდეს უფრო უსაფრთხო, კოორდინირებული და მოხდეს სატრანსპორტო ქსელების რაციონალური გამოყენება. აღნიშნული სისტემა უზრუნველყოფს ავტომატურ რეჟიმში სატრანსპორტო მონაცემების მუდმივად შეგროვებას, დამუშავებას და სატრანსპორტო ნაკადების მართვას შექნიშვნის რეჟიმების ავტომატიზებული სისტემის პრინციპით. რაც გულისხმობს, გადაუდებელი დახმარების სერვისების (სახანძრო, სამაშველო, სასწრაფო) ავტოტრანსპორტის პრიორიტეტიზაციას, თავისუფალი საპარკინგე სივრცეების/ლოტების აღმოჩენას და ცვლად საინფორმაციო ნიშნებზე/დაფებზე განთავსებას, საგზაო მოძრაობის წესების გაუმჯობესებულ დაცვასა და ეფექტიან აღსრულებას, მძღოლების, მგზავრების, ფეხით მოსიარულეთა ინფორმირებას ცვლადი საინფორმაციო ნიშნებით, სატვირთო გადაზიდვების ეფექტიან მენეჯმენტს. ქვეიანი სატრანსპორტო სისტემის დანერგვის შედეგად ქალაქში დაცული იქნება ისეთი მნიშვნელოვანი სიკეთე, როგორიცაა უსაფრთხოება გზებზე. ასევე, შემცირდება საცობები, მგზავრობის დრო, გაიზრდება მოძრაობის საშუალო სიჩქარე და პიკის საათებში გაუმჯობესდება ეკოლოგიური მდგომარეობა.
- დამატებით 380 ერთეული ახალი ავტობუსი თბილისს** - ჩვენ მიერ განახლებულ ავტობუსების პარკს, არსებულ და ახალ მარშრუტებზე, 200 ერთეული 18-მეტრიანი და 180 ერთეული 8-მეტრიანი ახალი ავტობუსი დაემატება! ახალი ავტობუსების შემოსვლის შედეგად განახლდება სამარშრუტო სისტემა და გაუმჯობესდება მგზავრთა მომსახურების ხარისხი.
- მიკროავტობუსების პარკის განახლება** - მიმდინარე წლის ბოლომდე დასრულდება მიკროავტობუსების პარკის განახლება და ყვითელ მიკროავტობუსებს სრულად ჩაანაცვლებს ახალი მიკროავტობუსები.
- 10 სატრანზიტო დერეფანი** - საზოგადოებრივი ტრანსპორტის ოპერირებისა და ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით, გაგრძელდება 10 სატრანზიტო დერეფნის მოწყობა. შედეგად, საგრძნობლად შემცირდება ავტობუსების მოცდის დრო, საშუალოდ, 20-დან 7 წუთამდე.
- ახალი ვაგონები თბილისის მეტროპოლიტენში** - მომდევნო 2 წლის განმავლობაში მეტროპოლიტენს სრულიად ახალი 40 ვაგონი შეემატება, რის შედეგადაც შეიცვლება მოძველებული ვაგონები, გაუმჯობესდება უსაფრთხოების დონე და შემცირდება მგზავრობის და მოცდის დრო.
- მეტროს სადგურების განახლების პროგრამა** - განხორციელდება მეტროს სადგურების რეაბილიტაციის პროგრამა, რომელიც დაფინანსდება ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის მიერ. ამისთვის გამოიყოფა 60 მილიონი ევრო.

- | **ვადიანი სამგზავრო აბონემენტების სისტემური დანერგვა** - თბილისის საზოგადოებრივი ტრანსპორტის განახლებული ქსელის დანერგვის პარალელურად, ევროპული ქალაქების საუკეთესო გამოცდილების გათვალისწინებით, დაგეგმილია ვადიანი სამგზავრო აბონემენტების სხვადასხვა სისტემის ამოქმედება. სისტემა ხელს შეუწყობს გაბილეთიანების მაჩვენებლის გაზრდას, უფრო შეღავათიანსა და მიმზიდველს გახდის საზოგადოებრივ ტრანსპორტს თბილისის მოქალაქეებისა თუ სტუმრებისთვის.
- | **2 ახალი საბაგირო დერეფანი** - საბაგირო ტრანსპორტი სრულიად ეხმიანება ქ. თბილისის სატრანსპორტო პოლიტიკასა და დედაქალაქში ტრანსპორტის განვითარების ხედვას; შესაბამისად, განვახორციელებთ 2 ახალი საბაგიროს პროექტს: **1. ისანი - მეტროშენი - ვაზისუბნის** ტერიტორიული დაფარვით, **2. სარაჯიშვილი-ზღვისუბნის** ტერიტორიული დაფარვით. ასევე, ვაგრძელებთ თბილისის ისტორიული **მთაწმინდის საბაგიროს** სარეაბილიტაციო სამუშაოებს და 2 წლის შემდეგ თბილისს დაემატება განახლებული, ტურისტებისა და მოქალაქეებისთვის მეტად მიმზიდველი სატრანსპორტო დერეფანი, რომელიც უმოკლეს ვადაში უზრუნველყოფს რუსთაველიდან მთაწმინდამდე მგზავრთა უსაფრთხო გადაყვანას.
- | **დამატებით 315 კილომეტრამდე ველობილიკი თბილისს**, რაც შესაძლებლობას მოგვცემს, შეიკრას ერთიანი ქსელი ველოტრანსპორტით კომფორტული გადაადგილებისთვის.
- | **ტაქსების რეფორმის III ეტაპი** - გაგრძელდება ტაქსების რეფორმის მესამე ეტაპი, რომელიც უზრუნველყოფს მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებასა და ტაქსის ბაზარზე ტაქსისტებისთვის სტაბილური ეკონომიკური პირობების შექმნას.

ჩვენს მოქალაქეებზე ზრუნვა ის მთავარი მიზანი და ამოცანა იყო, რის გამოც 4 წლის წინ თქვენი ნდობა და მხარდაჭერა ვითხოვე. ეს ამოცანა ჩემთვის იყო, არის და იქნება უპირობო პრიორიტეტი. ამ პერიოდის განმავლობაში ჩვენი გუნდი ზრუნავდა ჩვენს ქალაქსა და თითოეულ მოქალაქეზე, მრავალი სოციალური პროექტიც განვახორციელეთ, თუმცა, რა თქმა უნდა, ეს არ არის საკმარისი. ჩვენი თანაქალაქელების პრობლემები პირადად ჩემთვის და ჩემი გუნდისთვის მტკივნეული საკითხია და მზად ვართ, ამ მიმართულებით, თბილისელების უკეთესი სხვალინდელი დღისთვის, კიდევ უფრო აქტიურად ვიმუშაოთ. სოციალურ პრობლემათა შორის ერთ-ერთ მწვავე პრობლემად უსახლკაროდ დარჩენილი ოჯახების საკითხი დგას. სამწუხაროდ, მრავლად გვყავს ოჯახი, რომლებმაც სახლ-კარი სხვადასხვა მიზეზის გამო დაკარგეს. მე და ჩემმა თანაგუნდელებმა, ერთიანი ხედვით, ჩამოვაყალიბეთ უსახლკარობის პრობლემის ეფექტიანად გადაწყვეტის გზები და ნაბიჯ-ნაბიჯ მივყვებით სამოქმედო გეგმას. ამას გარდა, ჩვენი მიზანია, კერძო სექტორისა და მუნიციპალიტეტის მჭიდრო თანამშრომლობით, 4 წლის თავზე თბილისში აღარ იყოს არც ერთი დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაკმაყოფილდეს ყველა უსახლკარო თუ დაზარალებული ოჯახი. მზრუნველი ქალაქის კონცეფცია თანასწორობის პრინციპზეა დაფუძნებული, რაც ერთი მხრივ, მოქალაქეთა საჭიროებების, მეორე მხრივ კი, კერძო სექტორის ინტერესების გათვალისწინებას გულისხმობს. ამის დასტურია უკვე განხორციელებული მხარდაჭერის ყველა ის პროექტი, რომელიც პანდემიით გამოწვეულ ფორსმაჟორულ პირობებში კიდევ უფრო გააქტიურდა და სამომავლო გეგმებში კვლავ პრიორიტეტულ საკითხად რჩება. ეს იმას ნიშნავს, რომ მომდევნო წლების განმავლობაში კიდევ უფრო აქტიურად გავაგრძელებთ ეკონომიკური კრიზისით დაზარალებული სუბიექტების მხარდაჭერას მნიშვნელოვანი საშეღავათო პროგრამებით. მზრუნველი ქალაქის პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება შემდეგი პროექტები:

- I არც ერთი უსახლკარო ოჯახი** - არსებული მწვავე პრობლემის აღმოფხვრის მიზნით, ჩვენ მუშაობის სისტემური მიდგომა ვარჩიეთ, რაც გულისხმობს მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში სპეციალური ახალი პროგრამის შექმნას, რომლითაც მოხდება უსახლკარო ოჯახებისთვის საჭირო საცხოვრებელი ფართობების შეძენა და სარგებლობის უფლებით გადაცემა. ამ პროგრამის განხორციელების შედეგად, თბილისის მუნიციპალიტეტში აღარ გვეყოლება არც ერთი უსახლკარო ოჯახი;
- I არც ერთი დაუსრულებელი მშენებლობა** - 2018 წლიდან მერია დაიწყო მუშაობა დედაქალაქში არსებული დაუმთავრებელი მშენებლობების პრობლემის გადაწყვეტაზე. შეიქმნა დაუმთავრებელი მშენებლობების განმხილველი სპეციალური კომისია და იდენტიფიცირდა 179 დაუმთავრებელი მშენებლობა ანუ 13000 დაზარალებული ოჯახი. დასაკმაყოფილებელი საერთო სამშენებლო ფართობი კი 1 000 000 კვმ-მდე განისაზღვრა.

მე და ჩემმა გუნდმა უკვე განვახორციელეთ დაუსრულებელი მშენებლობის არაერთი პროექტი და დავაკმაყოფილეთ, მათ შორის: კომპანია „სვეტის“, „ოლიმპიური ვარსკვლავისა“ და „აქსისის“ მშენებლობით დაზარალებულები. ამ მიმართულებით მუშაობას აქტიურად განვაგრძობთ და ყველაფერს გავაკეთებთ რათა, კერძო სექტორთან მჭიდრო თანამშრომლობით, თბილისში აღარ გვქონდეს არც ერთი დაუსრულებელი მშენებლობა, აღარ გვყავდეს ამ პრობლემების შედეგად დაზარალებული არც ერთი ოჯახი.

- ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამა** - ჩვენმა გუნდმა შეიმუშავა ეკონომიკური შეღავათების პაკეტი, რომელიც გულისხმობს: 1) 2021-2022 წლების პერიოდში მოიჯარეთა ქირისგან სრულად გათავისუფლებას, რითაც 700-მდე მოიჯარე ისარგებლებს; საუბარია ჯამში 11 მილიონამდე ლარზე; 2) ღია კაფეების ქირისგან გათავისუფლებას 2022 წლის ბოლომდე, რითაც 160-მდე ღია კაფე ისარგებლებს; საუბარია ჯამში დაახლოებით 800 000 ლარზე; 3) 1000-მდე მოიჯარესა და ღია კაფეს მფლობელს საშუალება ექნება, უძრავი ქონებით სარგებლობის ვადა დღეს მოქმედი სახელშეკრულებო პირობებით, დამატებით, 2 წლით გაიხანგრძლივოს. ამასთანავე, იმ მოიჯარეებს, რომელთაც სარგებლობის ვადა ამოეწურათ/ხელშეკრულება ვადაზე ადრე შეუწყდათ - 2020 წლის 1-ლი იანვრიდან - დღემდე, ან რომელთა ხელშეკრულების ვადაც 2022 წლის პირველ იანვრამდე იწურება, მუნიციპალიტეტი სთავაზობს ხელშეკრულების ვადის აღდგენა-გაგრძელებას 2024 წლის პირველ იანვრამდე. აღნიშნული ღონისძიება შეეხება იმ მოიჯარეებს, რომლებიც ხელშეკრულების ვადის გასვლის/შეწყვეტის მიუხედავად, ფაქტობრივად, დღემდე სარგებლობენ უძრავი ქონებით; 4) ათასობით მოიჯარეს, რომელთაც სარგებლობის ქირის გადაუხდელობის გამო მილიონობით ლარის პირგასამტეხლო ერიცხებათ, დაკისრებული და დასაკისრებელი პირგასამტეხლოები ჩამოენერებათ; 5) ტურისტული ობიექტები ერთჯერადად გათავისუფლდება დასუფთავების მოსაკრებლისგან.

ჯანმრთელობაზე ზრუნვის პროგრამა

- მომდევნო წლიდან ჯანდაცვის მიმართულებით არსებულ პროგრამებს დაემატება შემდეგი პროგრამები:

ონკოლოგიკური დაავადების პროგრამის გაფართოება

- მედიკამენტების დაფინანსების ქვეპროგრამა გაფართოვდება, რაც გულისხმობს ონკოლოგიური დიაგნოზების სამკურნალოდ საჭირო მედიკამენტების ჩამონათვალის გაზრდასა და არაჰოჯკინის ლიმფომისა თუ რევმატოიდული ართრიტის სამკურნალო მედიკამენტების დაფინანსებას.

სახსრების ენდოპროთეზირება

- დაფინანსდება სახსრების ენდოპროთეზირება, რაც გულისხმობს თბილისის მოსახლეობისთვის მენჯ-ბარძაყისა და მუხლის სახსრის ენდოპროთეზირებაზე ფინანსური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფას;

ორგანიზებული სპორტის განვითარება

- განხორციელდება დაავადებათა ორგანიზებული სკრინინგი, რაც გულისხმობს კიბოს პრევენციის მიზნით მოსახლეობის დროულ ჩართვას მიზნობრივ გამოკვლევებში.

გაფანტული სკლეროზის გამოკვლევების პროგრამა

- გაფართოვდება გაფანტული სკლეროზის სამკურნალო მედიკამენტების დაფინანსების პროგრამა, რაც გულისხმობს აღნიშნული დიაგნოზის მქონე პაციენტებისთვის საჭირო მაღალტექნოლოგიური კვლევის, კერძოდ, მრტ-კვლევის დაფინანსებას.

ძუძუს კიბოს დიაგნოსტიკა

- | ძუძუს კიბოს სადიაგნოსტიკო კვლევების ხელმისაწვდომობისა და სწორი დიაგნოსტიკის ხელშეწყობის მიზნით, განხორციელდება ძუძუს ექოსკოპიის, მრტ-კვლევისა და სხვა ლაბორატორიული კვლევების დაფინანსება.

დაავადებათა სკრინინგის გაფართოება

- | გაფართოვდება დაავადებათა სკრინინგის პროგრამის საშვილოსნოს ყელის კიბოს სკრინინგის კომპონენტი, კერძოდ, დაემატება HPV-ტესტირება, რაც გულისხმობს კვლევის უფრო თანამედროვე და მაღალი ხარისხის ხელმისაწვდომობას.

შშმ პირთა პერსონალური დახმარების სერვისის პროგრამა

- | შშმ პირთა მხარდასაჭერად, სპეციალური სტანდარტის მიხედვით დაფინანსდება პერსონალური ასისტენტის მომსახურება, რაც გულისხმობს განათლების მიღების, სამუშაოს შესრულების, საჯარო სერვისებით სარგებლობის ან ყოველდღიური საქმიანობის განხორციელებისას მათ მხარდაჭერას. პროგრამის მიზანია შესაბამისი საჭიროების მქონე შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა დამოუკიდებელი ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესება;

სოციალურად დაუცვალი მოსახლეობისთვის მაღალტექნოლოგიური კვლევების დაფინანსება

- | აღნიშნული პროგრამა მოიცავს სოციალურად დაუცველი მოსახლეობისთვის ძვირადღირებულ კვლევებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფასა და შემდეგი მაღალტექნოლოგიური კვლევების დაფინანსებას: ანგიოგრაფია, კომპიუტერული ტომოგრაფია და მრტ-კვლევა.

თბილისის მერიის ორგანიზებითა და მხარდაჭერით, კულტურის, განათლებისა და სპორტის მიმართულებით, ყოველწლიურად ასობით პროექტი ხორციელდება. ასევე, წლიდან წლამდე იზრდება ახალი მუნიციპალური ობიექტების რაოდენობა და ვითარდება მათი ინფრასტრუქტურა. ქალაქის ისედაც მდიდარი და მრავალფეროვანი ცხოვრება, პანდემიის დროსაც კი, უფრო მასშტაბური, ღია და მეტად ხელმისაწვდომი ხდება მოქალაქეთათვის. უაღრესად მნიშვნელოვანია, რომ თბილისში კიდევ უფრო მეტი მუზეუმი, თეატრი, ბიბლიოთეკა, სპორტული თუ შემეცნებით-საგანმანათლებლო და კულტურული ცენტრი გაჩნდეს, მეტი ფესტივალი, წარმოდგენა და სპორტული აქტივობა ჩატარდეს. ამ პროცესებში დიდი ენთუზიაზმით ვიყავით ჩართულები და არც მომდევნო 4 წლის განმავლობაში დავზოგავთ დროს, რესურსსა თუ ენერგიას. და ეს ყველაფერი, ერთად, თბილისისთვის!

სპორტი ახალგაზრდა და უფროსი თაობისთვის

- | სპორტული რეაბილიტაციის პროგრამის ფარგლებში, 18 წლამდე ასაკის სპორტით დაკავებული ახალგაზრდებისთვის შემუშავდება სპეციალური საშელავათო პაკეტი როგორც პროფილაქტიკური და სამედიცინო გამოკვლევების, ისე სარეაბილიტაციო სერვისების ხელმისაწვდომობის მიზნით. პაკეტი უფასო იქნება სოციალურად დაუცველი და შშმ პირებისთვის;
- | უფროსი თაობის მოქალაქეების ფიზიკური აქტივობისა და ჯანმრთელობის ხელშეწყობის მიზნით, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის დაქვემდებარებაში არსებულ ყველა სპორტულ ცენტრში, 65 წელს ზემოთ მომხმარებლებისთვის, დღის განსაზღვრულ მონაკვეთში, ნებისმიერი სერვისით სარგებლობა გახდება უფასო.

თბილისის სასკოლო და საუნივერსიტეტო ლიგა

- | პროექტის ფარგლებში, სკოლებსა და უნივერსიტეტებში, სპორტის სხვადასხვა სახეობაში ჩამოყალიბდება კლუბები, რომლებიც მონაწილეობას მიიღებენ ყოველწლიურ სასკოლო და საუნივერსიტეტო ლიგებში. მერია უზრუნველყოფს სკოლებში სპორტის პედაგოგების გადამზადებასა და სკოლების აღჭურვას სპორტული ინვენტარით. პროექტში ჩაერთვება თბილისში მოქმედი 300-მდე სკოლა და 39 უმაღლესი სასწავლებელი.
- | გაგრძელდება თბილისის ფეხბურთის მასტერ ლიგის მხარდაჭერა და განვითარება. მომდევნო 4 წლის განმავლობაში მონაწილე გუნდების რაოდენობა 200-მდე გაიზრდება.

სპორტი ინფრასტრუქტურა

- | გრძელდება **10 მულტიფუნქციური ახალგაზრდული ცენტრის** პროექტი და მომდევნო 4 წლის განმავლობაში განხორციელდება დამატებით 8 ცენტრის მშენებლობა. ასევე, გაგრძელდება სპორტული მოედნების მოწყობა, მომდევნო 4 წლის მანძილზე თბილისის ყველა რაიონსა და უბანში ჯამში 500-ზე მეტი სპორტული მოედანი მოეწყობა;

კოჯორში, 30,000 კვ.მ ტერიტორიაზე მწვანე სივრცეში აშენდება საერთაშორისო სტანდარტების, თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვილი, **მრავალფუნქციური ახალგაზრდული სოფელი**. ერთიან სივრცეში შეიქმნება საგანმანათლებლო, საცხოვრებელი, საფესტივალო, სარეკრეაციო და სპორტული ინფრასტრუქტურა. ახალგაზრდული ცენტრის კონცეფციას თავისი მასშტაბებით ევროპაში ანალოგი არ აქვს და შეეძლება, წლის ნებისმიერ პერიოდში უმასპინძლოს მასშტაბურ საერთაშორისო და ადგილობრივი მნიშვნელობის ახალგაზრდულ პროექტებს. ახალგაზრდული სოფლის მშენებლობის მიზნით, უკვე მომზადდა საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაცია.

პროექტის ბიუჯეტი: 30 000 000 ლარი

თბილისის ათივე რაიონში განხორციელდება **მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლების მოდერნიზების** პროექტი. შეიქმნება საერთო-სამუშაო, არა-ფორმალური, თუ საგანმანათლებლო შესვედრების, ტრენინგების თანამედროვე სივრცეები. სრული რეაბილიტაცია ჩაუტარდება ახალგაზრდობის 3 სახლს, პარალელურად კი, აშენდება 7 ახალი, თანამედროვე დიზაინისა და სტანდარტების ცენტრი. პროექტის განხორციელების შედეგად 10 000-ზე მეტი ახალგაზრდა ისარგებლებს გაუმჯობესებული გარემოთი და ევროპული სტანდარტის ახალგაზრდული სერვისებით;

„საჯარო ხელოვნების ფონდი“

დღეს არსებული ცხოვრების წესი და რითმი, ადამიანებს არ უტოვებს დროს და ენერგიას გაეცნონ თანამედროვე ხელოვნებას, ესტუმრონ შესაბამის დაწესებულებებს, დრო დაუთმონ საკუთარ თავს და ხელოვნებას.

“საჯარო ხელოვნების ფონდის” მიზანია თანამედროვე ხელოვნება გახადოს ყველასათვის ხელმისაწვდომი, გამოიტანოს ქალაქის ქუჩებში და აქციოს ქალაქის ყოველდღიური ყოფის ნაწილად.

თანამედროვე ხელოვნების ცენტრი

- | ეს იქნება არაკომერციული საგამოფენო სივრცე, მისი ფუნქცია იქნება საზოგადოებას წარუდგინოს თანამედროვე სამუზეუმო ხარისხის დროებითი, ცვალებადი გამოფენები და შესთავაზოს გამოფენებთან არსებული საგანმანათლებლო პროგრამები. ამ სივრცეში ერთდროულად გამოიფინება როგორც ქართველი მხატვრების, ასევე რეგიონალური და საერთაშორისო ხელოვანების ნამუშევრები. ეს იქნება ძალიან მნიშვნელოვანი ინსტიტუცია, რომელიც ერთი მხრივ თბილისის მოსახლეობას გააცნობს თანამედროვე ხელოვანების ნამუშევრებს, მეორე მხრივ კი ხელს შეუწყობს თანამედროვე ქართველი მხატვრების განვითარებას და პოპულარიზაციას.
- | გაგრძელდება **სკეიტპარკების მშენებლობა** და მოწყობა თბილისის სხვადასხვა რაიონში. დაგეგმილია დამატებით 6 სკეიტპარკის მოწყობა, რაც უზრუნველყოფს მთელი თბილისის დაფარვას და ახალგაზრდობისთვის დასასვენებელი და გართობის ინფრასტრუქტურის შექმნას.
- | ახალგაზრდული ცენტრების ბაზაზე მოეწყობა **ციფრული ჰაბები** და აღიჭურვება თანამედროვე ტექნიკით. ციფრული ჰაბი გულისხმობს სასწავლო და სამუშაო სივრცეების მოწყობას თანამედროვე შრომის ბაზარზე მოთხოვნადი ციფრული სპეციალობების შესწავლის კუთხით, ასევე, მუშაობის შესაძლებლობას დისტანციურ რეჟიმში საერთაშორისო პროექტებზე. პირველ ეტაპზე დაგეგმილია 4 ჰაბის მოწყობა და წლიურად 1000-მდე ახალგაზრდის მომზადება-დასაქმება.

ევროპის ახალგაზრდული ბარათი

- | 2020 წლიდან თბილისის მუნიციპალიტეტის ა(ა)იპ „ახალგაზრდული ცენტრების გაერთიანება“ ევროპის ახალგაზრდული ბარათის ასოციაციის წევრი გახდა, რაც ექსკლუზიურ უფლებას გვანიჭებს, გავცეთ ევროპის ახალგაზრდული ბარათი ქართველ ახალგაზრდებზე, რომლებიც ისარგებლებენ ფასდაკლებებით სხვადასხვა სერვისსა და პროდუქციაზე ევროპის 36 ქვეყანაში. პროექტის მიზანია ახალგაზრდების სოციალურ-ეკონომიკური გაძლიერება და მათთვის სხვადასხვა სერვისის ხელმისაწვდომობის გაზრდა. გარდა საერთაშორისო ფასდაკლებებისა, ქართველი ახალგაზრდები და სტუდენტები ისარგებლებენ ფასდაკლებების სისტემით საქართველოშიც, როგორც კულტურის, განათლების, სპორტის და ჯანდაცვის სფეროში, ისე საჯარო, გასართობ და კვების ობიექტებში.
- გარდა ფასდაკლებებისა აშუშავდება CASH BACK პრინციპი სპეციალური CASH BACK ფონდით, რომელიც მუნიციპალიტეტს დაეხმარება, დააფინანსოს ახალგაზრდული პროექტები და დამატებით კერძო სექტორიც ჩართოს ახალგაზრდებისთვის სხვადასხვა პროექტის განხორციელების პროცესში.
- ფონდის ძირითადი მიმართულებები იქნება როგორც სწავლის დაფინანსება, ისე სხვადასხვა პროექტისა და სტარტაპის ხელშეწყობა. ბარათის მიზნობრივი სავარაუდო მომხმარებელია 700 000-მდე ახალგაზრდა.

მრავალშვილიანი და შშმ პირების სწავლის დაფინანსება

- | მრავალშვილიანი ოჯახების წევრი სტუდენტებისა და შშმ სტუდენტების უმაღლეს განათლებაზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით, განხორციელდება თბილისში რეგისტრირებული ზემოაღნიშნული პირების სწავლის დაფინანსება ავტორიზებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში. ამ მიმართულებით ყოველწლიურად დაფინანსდება 600-ზე მეტი სტუდენტი.

მუზეუმების რეაბილიტაცია

- | განხორციელდება **კოსტავას მუზეუმის** სრული რეაბილიტაცია და ექსპოზიციის განახლება;
- | რეაბილიტირდება ჩუბინაშვილის ქუჩაზე მდებარე **ილია ჭავჭავაძის სახლ-მუზეუმი**;
- | რეაბილიტირდება **მიხეილ ჯავახიშვილის სახლ-მუზეუმი**;
- | გამოიყოფა **სივრცე თბილისის სათამაშოებისა და თოჯინების მუზეუმისათვის** და 2012 წლიდან დევნილი მუზეუმი დამთვალეირებელს დაუბრუნდება;
- | თბილისი - წიგნის მსოფლიო დედაქალაქის ფარგლებში, ილია ჭავჭავაძის ლიტერატურულ-მემორიალურ მუზეუმში **აღდგება პირველი ქართული სანოტო სტამბა**.

8 ბიბლიოთეკის რეაბილიტაცია

განხორციელდება თბილისის სხვადასხვა უბანში არსებული 8 ბიბლიოთეკის განახლება/რესტავრაცია, რაც ნიშნავს, რომ მომხმარებლებს უკვე მულტიფუნქციური სივრცეები მოემსახურება. ტრადიციული სამკითხველო დარბაზების გარდა, მოეწყობა საბავშვო და მულტიმედიური სივრცეები, ლადო ასათიანის სახელობის საბავშვო ბიბლიოთეკის ბაზაზე კი აღდგება პირველი რეაბილიტირებული საბავშვო ბიბლიოთეკა.

6 სახელოვნებო სკოლის რეაბილიტაცია

- | ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის რევან ლადიძის სახელობის N4 ხელოვნების სკოლა;
- | ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის ოთარ თაქთაქიშვილის სახელობის N19 ხელოვნების სკოლა;
- | ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის N21 ხელოვნების სკოლა;
- | ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის ზურაბ ანჯაფარიძის სახელობის N28 ხელოვნების სკოლა;
- | ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის სოლიკო ვირსალაძის სახელობის N21 სამხატვრო ხელოვნების სკოლა;
- | ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის დავით თორაძის სახელობის N22 სახელოვნებო სკოლა.

გლდანის ახმაულის თეატრის რეაბილიტაცია და განახლება

- ინკლუზიური თეატრის მოწყობის მიზნით, განხორციელდა ახმეტელის თეატრის დამატებითი ფლიგელის რეაბილიტაციის პირველი ეტაპი. გაგრძელდება აღნიშნული სივრცის სრულად აღჭურვა და ადაპტირება თანამედროვე სტანდარტებთან შესაბამისობაში. ასევე, განახლდება თეატრის ექსტერიერი და ინტერიერი და განხორციელდება მთავარი დარბაზის რეაბილიტაცია, თანამედროვე თეატრის შესაბამისი გახმოვანება-განათების სისტემების მონტაჟით.

ორივე პანთეონის ძეგლების რესტავრაცია

- მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა თბილისის პანთეონის შემადგენლობაში შემავალი დიდუბისა და მთაწმინდის პანთეონებში 600-მდე საფლავია (მთაწმინდაზე - 60, დიდუბეში - 500-ზე მეტი). აქედან 200-ზე მეტი საფლავი და 25-ზე მეტი ძეგლი მძიმედ არის დაზიანებული და სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩატარებას საჭიროებს. სარეაბილიტაციო პროცესის დაწყების მიზნით, შევიმუშავებთ შესაბამის პროექტს, რომლის მიხედვითაც დავინიშნებთ რესტავრაციის სამუშაოებს.

თემატური სახელოვნებო კაპების მოწყობა დენდროლოგიურ პარკში

- დენდროლოგიურ პარკში შეიქმნება თანამედროვე დიზაინის სამუშაო და სასწავლო სივრცე სახელოვნებო ჯგუფებისთვის, სადაც ჩატარდება თემატური ვორქშოპები, ტრენინგები და მასტერკლასები. დამატებით, მოეწყობა სამუშაო სივრცე აღნიშნული ჯგუფების საქმიანობის ხელშეწყობის მიზნით.

ეთნიკური უმცირესობებისა და ეროვნული პროექტების დაფინანსება

- პროგრამის მიზანია თბილისის მულტიკულტურული თვითმყოფადობისა და დედაქალაქში მცხოვრები ეთნიკური უმცირესობების შემოქმედებითი გამოხატვის უზრუნველყოფა, ეთნიკური უმცირესობების საზოგადოებაში ინტეგრაციის ხელშეწყობა დაკულტურული მრავალფეროვნების მხარდაჭერა, რაც გულისხმობს მათთვის ღირსეული თანაცხოვრების პირობების შექმნასა და ეროვნული ტრადიციების წარმოჩენა/პოპულარიზაციას.

41

მეტი სოციალური
ყვანა უბნში